

Kylätalkoot

Käsikirja asukasyhdistysten sankareille

Kylätalkoot - Käsikirja asukasyhdistysten sankareille

Kirjoittajat	Marianne Kämi Johanna Ruuhijärvi
Kuvitus	Elli Huru, Sitowise Oy
Taitto	Sanna Jalaskoski, Sitowise Oy

Kylätalkoot on Euroopan ympäristöpääkaupunki Lahden innovaatiokilpailusta vuonna 2021 ponnistanut asuinalueiden kehittämiseen osallistava hanke. Se on toteutettu neljällä eri asuinalueella paikallisten asukasyhdistysten parissa. Työkirja on tuotettu yhteistyössä Sitowise Oy:n kanssa.

Ota yhteyttä!

Kylätalkoot: kylatalkoot@gmail.com
Sitowise Oy: www.sitowise.com

SITOWISE

Sisällys

Alkusanat	5
Kylätalkoolaiset.....	7
Kuusi kyläläistä	8
Asukkaiden näköinen yhdistys	11
Vinkkivitonon rentoon ja sujuvaan asukasyhdistystoimintaan	15
Tapahtumaideoita.....	26
Loppusanat	29

Alkusanat

Olisiko teillä hetki aikaa puhua asukasyhdistyksistä?

Asukasyhdistyksissä aherretaan vapaaehtoisesti ja vapaa-ajalla. Vapaus onkin tämän toiminnan suola. Vapaus tehdä omannäköistä tarinaa juuri teidän asuinalueestanne oman asukasyhdistyksenne toteuttamana. Samalla luotte asukkaille elämyksiä ja osallisuuskokemuksia, joista syntyy lämpimiä muistoja. Aika hienoa, vai mitä?

Asukasyhdistys onkin mahtavan monipuolinen alusta, jolla temmeltää. Vakiintunut toiminta, säännöllisyys ja perinteet luovat vakaan perustan monipuoliselle tekemiselle. Järjestättekö tapahtumia, joissa ihmiset tapaavat toisiaan? Vau, kasvatatte yhteisöllisyyttä. Viettekö aluetta koskevia asioita eteenpäin? Hyvä, toimitte edunvalvojana ja äänitorvena. Pidättekö siivoustalkoita? Mahtavaa, huolehditte lähiympäristöstä. Voitte olla ylpeitä kaikesta siitä, mitä teette yhteisönne eteen talkoovoimin.

Välillä on kuitenkin hyvä tarkistaa missä mennään sekä miltä yhdistyksen ja alueen tulevaisuus näyttää. Onko meillä hyvä draivi, onko tekeminen kivaa ja puitteet kunnossa? Vai kaipaisiko toiminta uutta väkeä, vinkkejä tai kipinän sytyttämistä uudelleen? Paras roihu saadaan aikaiseksi, kun toimitaan vuorovaikutuksessa asukkaiden ja ympäristön kanssa: kuullaan toiveita, maistellaan ideoita ja nähdään asuinalueen mahdollisuudet. Aistit avoinna ja taskut täynnä talkoohenkeä lähettään luomaan asuinalueen tarinalle jatkoa.

Käsissänne on opas rentoon ja innostavaan asukasyhdistystoimintaan, joka on tuotettu Kylätalkoot-hankkeessa. Sivuilla voitte tutustua kuuteen esimerkkihenkilöön, joiden tarkoitus on helpottaa mahdollisten uusien aktiivien tunnistamista sekä yhdistystoiminnan suunnittelemista. Esittelyssä on myös keinoja asukasymmärryksen keräämiseen. Toiminnan tarkistuslistaksi laadittu Vinkkivitonon tarjoillaan lopuksi tapahtumaideoiden kera.

Tervetuloa Kylätalkoiden pariin – niin maalla kuin kaupungissakin.

Kylätalkoolaiset

Mitä olisi asukasyhdistys ilman talkoolaisiaan?

Asukasyhdistys muotoutuu herkästi aktiiviansa näköiseksi toiminnaksi. Mitä erilaisempia aktiiveja, sitä moninaisempaa toimintaa yhdistys tuottaa asuinympäristönsä hyväksi. Runsaslukuinen vapaaehtoisten määrä myös mahdollistaa vilkkaamman yhdistystoiminnan. Mutta miten löytää innokkaat ja erilaisilla ideoilla varustetut kylätalkoolaiset asukasyhdistyksen riveihin?

Monet ihmiset toivoisivat elävänsä elinvoimaisessa, viihtyisässä ja yhteisöllisessä asuinympäristössä. Sen saavuttamiseksi yksi olisi valmis tekemään ruohonjuuritason työtä, toinen näkee selkeästi suuren kuvan mielessään ja kolmas ei ole ehkä edes tunnistanut omaa potentiaaliaan asuinympäristönsä kehittämisessä.

Seuraavat kuusi hahmoa on tunnistettu useilta eri asuinalueilta. Ne kuvaavat niitä asukkaita, joita yhdistys ei ole vielä tavoittanut, mutta joiden saavuttaminen saattaisi rikastaa yhdistystoimintaa... ja ehkä myös antaa jotain asukkaalle itselleen. Erilaisista persoonistaan huolimatta heitä kaikkia yhdistää yksi asia: kiinnostus omaa asuinalueetta kohtaan. Ja hei, muutahan asukasyhdistystoimintaan osallistumiseksi ei tarvitakaan. Esimerkkihenkilöt siis auttavat näkemään asukkaat ja heidän potentiaalinsa asuinalueen hyväksi uusin silmin. Etsivä löytää, kunhan tietää, mitä etsii!

Saammeko siis esitellä: Kuusi kyläläistä!

Voitte napata hahmot käyttöön silloin, kun

- pohditte keinoja uusien aktiivien saavuttamiseksi: tartu tällöin etenkin henkilölle tärkeisiin asioihin, toiveisiin sekä unelmiin. Ne saavat ihmisen liikkeelle.
- haluatte ottaa erilaiset kohderyhmät huomioon yhdistyksen markkinoinnissa: kaikki ihmiset eivät löydy sosiaalisesta mediasta.
- suunnittelette toiminnan monipuolistamista uudet kohderyhmät huomioiden: hyvä asukasyhdistys huomioi kaikki!

Kuusi kyläläistä

Reipas Ruohonjuuri

Reipas viettää aktiivisen, perheellisen henkilön elämää. Aloilleen asettumisen jälkeen hänellä on syntynyt halu kehittää omaa asuinalueettaan etenkin lasten hyvinvoinnin näkökulmasta. Arki on hektistä ja Reipas unelmoiakin kiireettömästä ajasta. Pienetkin lähipalvelut helpottavat arkea ja niiden häviäminen tai puute ahdistavat mieltä. Lähiluonnon hän kokee erityisen tärkeänä ja helposti saavutettavana vapaa-ajanviettopaikkana. Hänellä onkin halu pitää ympäristöstä huolta omalla toiminnallaan, näyttäen esimerkkiä myös lähipiirilleen.

Reipas on aktiivinen sosiaalisen median käyttäjä ja sen avulla hän pysyy kartalla asuinalueensa tapahtumista. Hän osallistuu ruohonjuuritason toimintaan, joka hyödyttää omaa perhettä, mutta ei vie liikaa kortilla olevaa aikaa. Mitä lähempänä kotia, sen parempi!

Kylätalkoot rummuttaa: Ruuhkavuosien loppumista on turha jäädä odottelemaan, sillä tulevat kultaiset muis-tot luodaan nyt. Nytku on uusi sitku!

Varma Vaikuttaja

Varma on perustyytyväinen elämäänsä, mutta hänellä on sanan sanottavanaan itselleen tärkeitä asioita. Näitä ovat esimerkiksi lähiympäristön turvallisuus ja liikuntamahdollisuudet. Hän on vaikuttamishaluinen ja arvostaa valmiita ratkaisuja alusta asti tekemisen sijaan. Varma keskittyy isoon kuvaan ja pysyviin ratkaisuihin. Hän tarttuukin huolta aiheuttaviin asioihin suuntaamalla niitä ratkovia toimia asianomaisille ta-hoille.

Varma hyödyntää sosiaalista mediaa mielipidevai-kuttamisen väylänä. Hän voisi harkita osallistuvansa omien arvojensa mukaiseen toimintaan, jossa näkee vaikuttamisen mahdollisuuden.

Kylätalkoot haastaa: Mieli-piteiden kertominen on ensimmäinen askel, mutta maaliin pääsemiseksi tarvitaan yhteistyötä ja toimintaa. Sanoista tekoihin!

Näpsä Nuori

Näpsä on varhaisnuori, jolle kaverit ovat todella tärkeitä. Ne ovatkin parasta omalla asuinalueella, vaikka yhteisten ajanviettopaikkojen puute harmittaa. Näpsän mielestä leikkipuistot ovat pienemmille lapsille tarkoitettuja, mutta tarjolla ei ole oikein muutakaan. Hän kokee aikuisten ajattelevan, että on kavereineen aina väärässä paikassa.

Näpsä näkee luonnosta huolehtimisen tärkeänä asiana ja etenkin roskaaminen suututtaa. Hän kuulee asuinalueen tapahtumista lähinnä vanhemmiltaan, mutta tarvitsee osallistumiseen muiden tsemppaamista. Osallistuminen tekisi kuitenkin hyvää, sillä Näpsä kokee ajoittain yksinäisyyden tunteita. Näpsä kannattaakin napata talkooporukkaan luomaan asuinalueesta myös nuorten näköinen... ja kehottaa pyytämään myös kaverit mukaan.

Kylätalkoot muistuttaa: Asuinalue on jokaista varten - tehdään tilaa teineillekin.

Kelpo Koululainen

Kelpo elää huoletonta koululaisen elämää. Aika kuluu harrastusten lisäksi kavereiden kanssa. Asuinalue on kodin jatkumoa, josta otetaan kaikki ilo irti. Se on kuin yksi iso leikkikenttä ja siksi koirankakoilla miinoitetut tienpientareet ärsyttävät muun roskaisuuden lisäksi.

Kelpo kuulee alueen tapahtumista vanhemmiltaan ja puskaradion kautta. Hän osallistuu innoissaan kaikkien järjestettyyn toimintaan, kunhan kaverit tulevat myös paikalle. Hänellä riittää intoa, energiaa ja ideoita, mutta tieto mahdollisuuksista toteuttaa niitä puuttuu. Tässä tarvittaisiin aikuisen aktiivisuutta ja vetoapua.

Kylätalkoot kuuluttaa: Kun ennen koko kylä kasvatti, nyt koko kylä kannustaa. Aikuisten kannattelemana ideanikkarista tärkeäksi yhteisön jäseneksi.

Eloisa Eläkeläinen

Työelämän päätyttyä Eloisalla on uudella tavalla aikaa käytettävänä. Hän toivoo pysyvänsä terveenä, jotta pystyy elämään aktiivista eläkeläisen elämää. Työyhteisön puuttuessa Eloisa kaipaa sosiaalista elämää ympärilleen esimerkiksi tapahtumien, kulttuurielämysten tai yhteisen kokoontumispaikan muodossa. Lähiluonnon hän kokee tärkeänä virkistystekijänä ja nauttiikin vihreydestä ympärillään. Eloisa toivoo asuinalueeltaan turvallisuutta ja siksi turvallisuudentunnetta horjuttavat asiat harmittavat.

Eloisa saa tietoa asuinalueen tapahtumista sosiaalisen median sekä paikallislehtien kautta. Hän osallistuu toimintaan, jonka kokee itselleen tärkeäksi. Rauhallinen eläkeläisen arki saattaakin äkkiä muuttua edustustehävien kimaraksi.

Kylätalkoot kannustaa: Nyt on aikaa tehdä itselleen tärkeitä asioita ja tuoda osaaminen yhteisön hyväksi. Mitä asuinalueelta ei löydy, sen voi yhdessä luoda.

Sisukas Seniori

Sisukas ei paljoa vaadi hyvän elämän eteen, kunhan terveyttä riittää sen verran, että pärjää kotosalla ja ulkoilu onnistuu kotiympäristössä. Lähipalvelut ovat kultaakin tärkeämpiä ja niiden puuttuminen on suuri harmi. Ulkoilua varten Sisukas kaipaa omalle asuinalueelleen penkkejä, joille voisi väsyneenä istahtaa. Hän toivoo lähelle myös yhteisiä kohtaamispaikkoja ja ajanvietettä, johon voisi osallistua oman toimintakyvyn mukaan.

Sisukas seuraa paikallislehtiä ja saa näistä tietoa alueen asioista ja tapahtumista. Hän lähtee omien voimiensa mukaan lähelle järjestettävään toimintaan, mutta antaa järjestämisvastuun suosiolla nuoremmalle polvelle.

Kylätalkoot välittää: Vierivä kivi ei sammaloidu. Yhteisössä toimimalla aktiivisia vuosia lisää.

Asukkaiden näköinen yhdistys

Asukasymmärrystä etsimässä

Onko vapaaehtoiset koossa? Nyt asukasyhdistystoiminnan kimppuun!

Kuten todettu, asukasyhdistys muotoutuu herkästi aktiiviensa näköiseksi toiminnaksi. Toisaalta asukkaiden kuuleminen ja yhdistystoiminnan kehittäminen koko asuinalueen asukkaiden näköiseksi saattaa tehdä siitä houkuttelevamman ja näin myös innostaa uusia ihmisiä mukaan. Mutta miten kuulla asukkaiden ääntä?

Yhden ääni voi olla helpostikin kuultavissa, mutta toinen taas tarvitsee rohkaisua sanaisen arkkunsa aukaisemiseksi. Kun siis vahvoilla mielipiteillä varustetulta asukkaalta voi suoraan kysyä toiveita yhdistyksen suhteen, hiljaisemman kohdalla voi joutua käyttämään muita keinoja.

Ihmiset ovat valmiita näkemään vaivaa itselleen tärkeiden asioiden sekä unelmiensa eteen. Päämäärä mielessä työskennellessä ei lasketa tunteja vaan ahkeroidaan omien arvojen mukaisesti henkilökohtaisia vahvuuksia hyödyntäen. Kun Reipas Ruohonjuuri järjestää asuinalueella tapahtumaa, hän luo omille sekä muille asuinalueen lapsille lämpimiä muistoja. Kun Eloisa Eläkeläinen suunnittelee asukkaiden yhteistä teatterimatkaa, hän kasvattaa samalla omaa sosiaalista elinpiiriään. Sama pätee osallistumiseen: mikä olisikaan mielekkäämpää kuin olla osa toimintaa, jonka kokee oman näköiseksi ja josta itse hyötyy? Kun siis haluatte hiljaisen äänen kuuluviin, kysykää:

Mikä on sinulle tärkeää?

Mistä unelmoit?

Missä olet erityisen hyvä?

Kotiseutuylpeyttä vaalimassa

Asuinalueet ja niiden tarpeet eroavat toisistaan. Kaupungin keskustaas kaivatut viheralueet saattavat toisaalla olla itsestäänselvyys. Maalaismiljöössä asukas yhdistys voi taas olla tärkeä ja ehkä ainoakin tapahtumien järjestäjä, joka tuo säpinää kylänraitille. Miten siis olla asukkaiden näköinen yhdistys samalla asuinalue huomioiden? Onneksi kysyvä ei tieltä eksy, joten suoraan asiaan:

Mikä on parasta omalla asuinalueella?

Mitä toivoisit asuinalueelle?

Mieli saattaa urautua näkemään asuinalueen tietyllä tavalla. Uusia ideoita kaivattaessa on kuitenkin hyvä päästää ajatus lentoon ja pitää vain taivas rajana. Siksi kannattaakin kysyä:

Millainen olisi unelmien asuinalue?

Positiivisuus ennen kaikkea, mutta pakkohan se on todeta: asukas yhdistyksiä lähestytään etenkin silloin, kun asuinalueeseen kohdistuu jonkinlainen uhka, kuten lähipalvelujen menetykset. Joukossa on voimaa ja isossa joukossa ylivoimaa! Uhkia ja harmituksia onkin helpompi lähteä ratkomaan asuinalueen äänitorven eli asukas yhdistyksen kautta. Voittekin rohkeasti kysyä:

Mikä asuinalueella harmittaa?

Tiedonmuruja keräämässä

Mutta hetkinen, jossainhan nämäkin kysymykset on saatava ilmoille! Erilaiset kyselylomakkeet ja nettikyselyt toimivat etenkin niiden kohdalla, jotka haluavat päästä vaikuttamaan asuinalueensa asioihin. Mutta miten kuulla Kelpo Koululaista, jolle ei tulisi mieleenkään, että päässä vilisevät upeat ideat saattaisivat olla yhdistykselle kultaakin kalliimpia? Entä miten saada haaviin Näpsä Nuoren ajatukset ja samalla päästä osoittamaan niiden arvokkuus asuinalueelle?

Jälleen, vain mielikuvitus on rajana.

Kysymykset on helppo asettaa esimerkiksi toimintaradan muotoon tapahtuman yhteyteen, jolloin kysymysrasti voi ripotella pitkin tapahtuma- aluetta. Toiminnallisuutta voi lisätä keksimällä rasteille omat tunnusmerkit, joita etsiä. Lasten kohdalla nämä voivat olla supersankareiden merkkejä, senioreiden kohdalla asuinalueen vanhoja valokuvia ja nuorten kohdalla jotain ihan muuta. Minkä kohderyhmän haluatte tavoittaa? Halukkaat osallistujat lähetetään matkaan kynän sekä paperin kera ja koko radan suorittamisesta voi tarjota pienen palkinnon.

Vai toimisiko alueella tapahtumaa valmistelevat työpajat? Joskus keskustelu on helpompaa yhteisten askareiden äärellä rennossa ilmapöydässä jutustellen. Samalla mahdollistetaan asukkaiden väliset kohtaamiset ja luodaan paljon kaivattua yhteisöllisyyttä.

Vastausten läpikäymisessä kannattaa pitää mieli avoimena ja tuntosarvet pystyssä. Löytyykö vastauksista tai rivien välistä samankaltaisuuksia, joista voisi kehittää ihmisiä liikkeelle saavaa aktiivisuutta? Varmistatthän, että vastaajien henkilöllisyys pysyy piilossa? Tällöin ihmiset ovat vastauksissaan avoimempia ja tietoturvakin säilyy.

Omat muistiinpanot

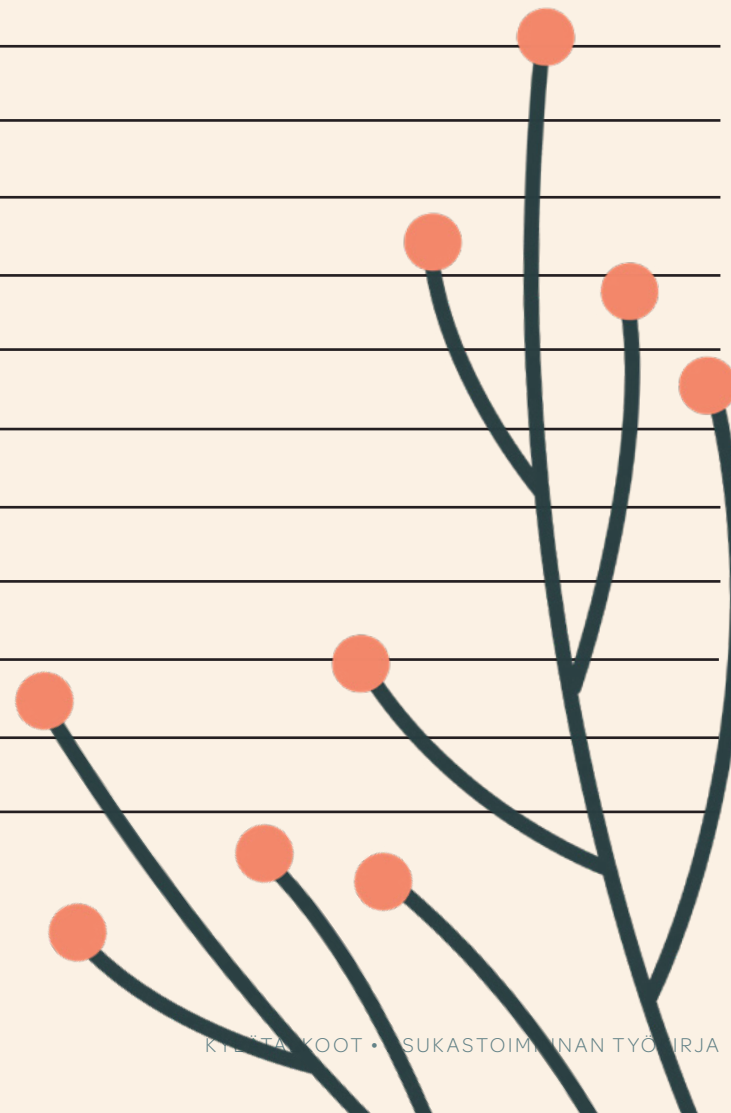

Vinkkivitonen

rentoon ja sujuvaan asukasyhdistystoimintaan

Miten luodaan olosuhteet onnistuneelle asukasyhdistystoiminnalle?

Kaiken takana olette te, mukaan lähteneet aktiivit. Kun jokainen kantaa oman erilaisen kortensa kekkoon, saadaan aikaan kollektiivista hyvää. Joukossa luovuus tiivistyy!

Vinkkivitokset on koottu asukasyhdistykselle yhdessä luettavaksi

On positiivinen ajatus, että asukasyhdistyksellä ei ole kilpailijoita alueella, eivätkä naapurialueiden yhdistyksetkään kilpaile keskenään, päinvastoin! Kilpailun puute saattaa kuitenkin saada yhdistyksen kulkemaan samaa rataa vuodesta toiseen. Välillä kannattaakin silmäillä oman toiminnan mahdollisuuksia niin yhdistyksen aktiivien, alueen asukkaiden kuin asuinympäristönkin näkökulmasta.

Tapahtumaideoita on lopuksi ripoteltu polulle vuoden varrelle. Tapahtumat keräävät helposti kiitosta ja toiveita uusinnasta, eivätkä useinkaan vaadi suurta budjettia. Se voi yllättää, miten paljon pienikin järjestäminen antaa asukkaille, mutta myös tekijöille itselleen. Kannattaa siis heittäytyä kokeilemaan erilaisia tapoja toteuttaa tapahtumia.

1. Kuuntele!

Kasvatetaan ymmärrystä

Asukkaiden kuuleminen on asukasyhdistystoiminnan ydin. Toiselle mielipiteiden julkituominen on helppoa, mutta hiljaisenkin ääni on tärkeää saada kuuluviin. Tärkeimmät toiveet ja parhaat ideat löytyvät usein rivien välistä ja siksi monipuolisen tiedon kerääminen on hyödyllistä. Hiljainenkin tietää, mikä on itselleen tärkeää, mistä unelmoi, mikä asuinalueella on parasta tai mikä siellä aiheuttaa harmitusta. Kerättyä ymmärrystä kannattaa hyödyntää suunnitellessa asukasyhdistyksen toimintaa, tiedottamista, saavutettavuutta ja imagoa sekä asuinympäristön huomioimista.

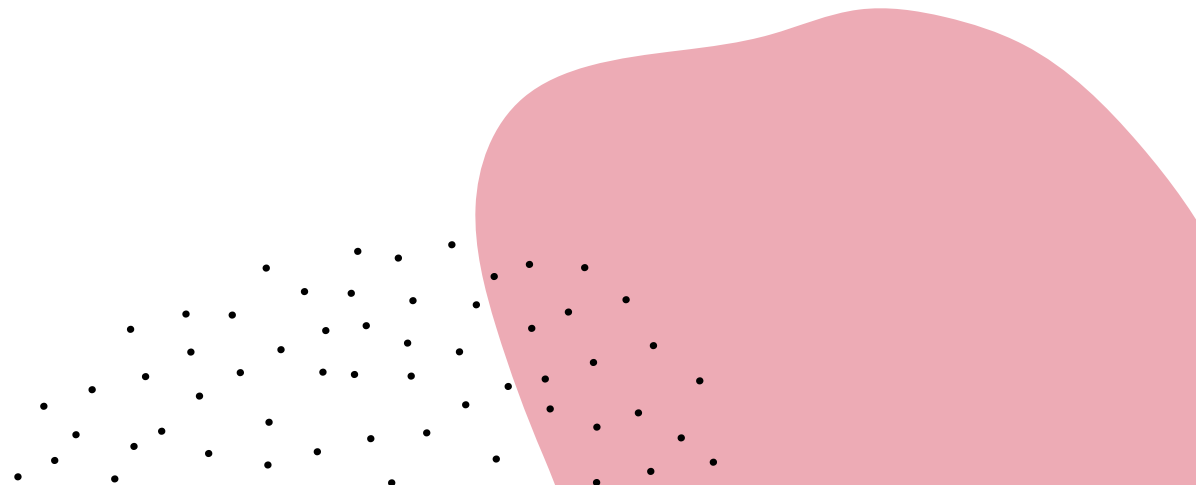
Kysymysten asettelulla ja tiedonkeruutavalla on siis merkitystä. Ymmärrystä asukkaista voi kerätä pienemmässä mittakaavassa vuosittain tapahtumien yhteydessä ja laajemmin esimerkiksi viiden vuoden välein. Tiedonkeruuta on mahdollista tehdä esimerkiksi ilmaisilla nettikyselyillä, kyselylomakkeella tai työpajojen yhteydessä jutustellen. Tapahtumien yhteyteen voi myös suunnitella kaikenikäisille sopivan toimintaradan, jonka varrella asukkaat pääsevät vastaamaan itseään ja asuinympäristöään koskeviin kysymyksiin.

Kuunnellaan huolet

Joskus asuinalueita voi kohdata muutosten tuulet, jotka horjuttavat tuttua tasapainoa. Otatteko aktiivisesti koppia asukkailta tulevista huolenaiheista ja viette asioita eteenpäin? Yhdistyksenä teillä on käytettävissä enemmän ääntä: aloitteet, vetoamukset ja mielipidekirjoitukset yhdistyksen nimissä tuovat asiaa pinnalle ja samalla vahvistavat luottamusta yhdistystä kohtaan.

Kerätään palautetta

Asukasyhdistystoiminnan tulisi olla hauska harrastus, joten paineita palautteen keräämisestä on turha ottaa. Positiiviset sanat voivat kuitenkin inspiroida keksimään uusia alueellisia tempauksia ja rakentavat kommentit taas antavat erilaisia näkökulmia toiminnan järjestämiseen. Palautteenantoon voi ohjata esimerkiksi tapahtuman jälkeen samalla, kun yhdistys viestii tapahtuman onnistumisesta sosiaalisen median kautta. Vai sosisiko palautteksi tapahtuman yhteyteen?

2. Toimii!

Laaditaan tavoitteet

Lausutaan toiminnan tavoitteet ääneen – mitä toiminnalla halutaan saavuttaa alueella? Tavoitteiden laatimisessa kannattaa hyödyntää asukkaiden ääntä. Ihmiset mieltävät asukasyhdistyksen monin eri tavoin, mutta perinteisesti sen päätehtäväksi luetaan kolme asiaa: yhteisöllisyyden kasvattaminen, asuinalueen viihtyisyydestä huolehtiminen sekä alueen edunvalvojana toimiminen.

Suunnitellaan toimintakausi

Toimintakautta voi suunnitella laadittujen tavoitteiden mukaan. Esimerkiksi yhteisöllisyyden vahvistuminen kaipaa perustakseen säännöllistä toimintaa ja asukkaiden välisiä kohtaamisia. Tapahtumat sekä muut toiminnat voi kirjata alustavasti muistiin vuoden alusta eteenpäin. Tämä helpottaa esimerkiksi vuositiedotteen tai uutiskirjeen laatimista. Samalla voi miettiä saatavilla olevat resurssit sekä aktiivien vastuualueet, jotta tekeminen pysyy hauskana harrastuksena. Kauden puolessavälissä on hyvä tehdä välikatsaus loppuvuoden toimintaa ajatellen.

Järjestetään tapahtumia

Näkyvimmin asukasyhdistyksen toiminta näyttäytyy asukkaille erilaisten tapahtumien järjestämisessä. Hyväksi havaituista tapahtumista voi tehdä alueen vuosittaisia perinteitä, joita ihmiset osaavat odottaa. Lisäksi kannattaa herkästi tarttua asukkailta tuleviin signaaleihin ja kehittää niiden pohjalta pienimuotoista, matalan kynnyksen yhdessä tekemistä.

Asuinympäristöä kannattaa katsoa avoimin mielin ja miettiä alueen tarjoamia mahdollisuuksia toiminnan järjestämiseen. Miten olisi yhteinen ravintolapäivä alueelle ripoteltui- ne kojuineen, aukiolla järjestetty ulkokirppis, kotiseutua kiertävä teemakävely, luonnossa aistittava elämyspolku tai mäenlaskurinteeseen sijoittuva talvirieha? Tarvittavat luvat on tietenkin syytä selvittää hyvissä ajoin ennen tapahtumaa.

3. Saavuta!

Tiedotetaan toiminnasta

Avoimuus kannattaa! Se tekee yhdistyksestä helposti lähestyttävän ja aktiivisen oloisen toimijan. Toiminnasta ja tapahtumista on hyvä tiedottaa hyvissä ajoin eri kanavilla erilaisten asukkaiden saavuttamiseksi. Hyviä väyliä tiedottamiseen ovat esimerkiksi:

- Internet-sivut
- Instagram-tili
- Facebook-sivu
- Uutiskirje
- Paikallislehti-ilmoitukset
- Ilmoitustaulut
- Vuositiedote

Kannatusjäseneksi liittyminen kannattaa tehdä helpoksi! Yhdistyksen sivuilla on hyvä pitää esillä jäseneksi liittymisen keinot ja tietenkin hyödyt. Keräättekö jäsenmaksua? Voisiko jokin kaisesta maksetusta summasta lahjoittaa ropposen hyväntekeväisyyskohteeseen?

Tehdään näkyväksi

Asukasyhdistys voi parhaimmillaan olla kuin käyntikortti, joka tekee näkyväksi koko asuinalueen identiteetin ja imagon. Googlettakaa yhdistyksenne ja kotiseutunne – vastaavatko hakutulokset imagoa, jota halutaan tavoitella? Näkyvyyttä voi kasvattaa monin eri tavoin: kaikille avoimet sosiaalisen median tilit mainostavat aluetta laajemmalle yleisölle ja suljetut ryhmät taas ovat turvallisia alustoja keskustella paikallisista asioista. Google Mapsiin on helppo lisätä paikkamerkintöjä alueen nähtävyyksistä ja näin tarjota kuvien kera eturivin paikat maisemiin, joita normaalisti vain seudun asukkaat näkevät.

Myös perinteisellä tiedottamisella on yleisönsä. Vanhat kunnon ilmoitustaulut näkyvät ohikulkijoille ja tarpeeksi houkutteleva mainos kiinnittää katseen. Tarjotkaa rohkeasti juttuvinkkejä tai valmiita artikkeleita paikallislehden julkaistavaksi esimerkiksi tapahtumien jälkeen. Olkaa ylpeitä kaikesta tekemästänne työstä ja kertokaa, että asukasyhdistys sai tämänkin aikaan!

Ollaan saatavilla

Huhuu, kuuleeko asukasyhdistys? Jos asuinalueelle muuttaa uusi asukas, miten hän löytää yhdistyksen ja voi ottaa yhteyttä? Entä mahdolliset yhteistyökumppanit? Varmistatthän, että yhteystiedot ovat helposti löydettävissä ja kaikkien saatavilla.

4. Brändää!

Luodaan mielikuvia

Unelmien asuinalueella toimii myös unelmien asukasyhdistys. Kaikki näkyminen ja tekeminen vaikuttaa yhdistyksestä muodostuvaan mielikuvaan. Imagon luomisessa kannattaa hyödyntää asukkaiden mielipiteitä asuinympäristön parhaista puolista sekä toiveista unelmien asuinalueelle. Pienikin (visuaalinen) panostaminen toiminnan mainostamisessa voi saada aikaan ison vaikutuksen. Oman ilmeen muodostamisessa voi ottaa käyttöön netistä löytyviä ilmaisia suunnitteluohjelmia tai huhuilla, löytyisikö asukkaista visuaalista taitajaa avuksi.

Olkaa rohkeasti omanlainen yhdistys! Mikä teille on ominaista, mikä teiltä sujuu luonnostaan? Tuokaa esiin alueen persoonallisuutta: kyselyjen perusteella tunnistetut parhaat puolet mielessä pitäen voitte olla luomassa tarinaa juuri teidän asuinalueestanne. Oletteko kylämäinen, urbaani, vehreä, rouheaa, rauhallinen tai sykkivä alue? Voisiko näiden mielikuvien pohjalta suunnitella asukasyhdistykselle oman logon? Sen avulla voitte vahvistaa yhdistyksen uskottavuutta ja mieleenpainuvuutta, ja onhan se kiva painaa tunnistettava puumerkki omiin aikaansaannoksiin.

Muodostetaan tiimejä

Miten asukasyhdistys voisi näyttäytyä aktiivisena mutta helposti lähestyttävänä toimijana, joka näkee asukkaiden ideat toimintaa laajentavana rikkautena ja ottaa niistä mielellään kopin? Mahtavaa olisi, jos asukasyhdistystoiminta nähtäisiin matalan kynnyksen puuhasteluna, johon mukaan lähteminen on mukavaa harrastamista eikä velvoite.

Löytyykö alueelta aktiivisia ihmisiä, jotka eivät kuitenkaan halua liittyä yhdistyksen hallitukseen? Varsinaiset jäsenet voivat koota ympärilleen omat tiiminsä tärkeinä pitämiensä asioiden äärelle. Toimisiko alueella esimerkiksi tapahtumatiimi, vihertiimi tai nuorten tiimi? Tiimit voivat järjestää yhdistyksen nimissä itsenäistään ohjelmaa, vaikkapa yksittäistä tapahtumaa varten. Ihmisiä kannattaakin huhuilla säännöllisesti mukaan ideoimaan ja toteuttamaan yhdessä kehitettyjä visioita.

5. Huornioi!

Huolehditetaan ympäristöstä

Erilaisista asuinympäristöistä huolimatta luonto koetaan monesti erityisen tärkeäksi ja yhdeksi parhaimmista asioista asuinalueella. Kaupunkikeskustan vilinässä pienetkin puistoalueet ovat tärkeitä ajanviettopaikkoja ja luonnonhelmassa olevilla asuinalueilla vehreyttä pidetään valttikorttina.

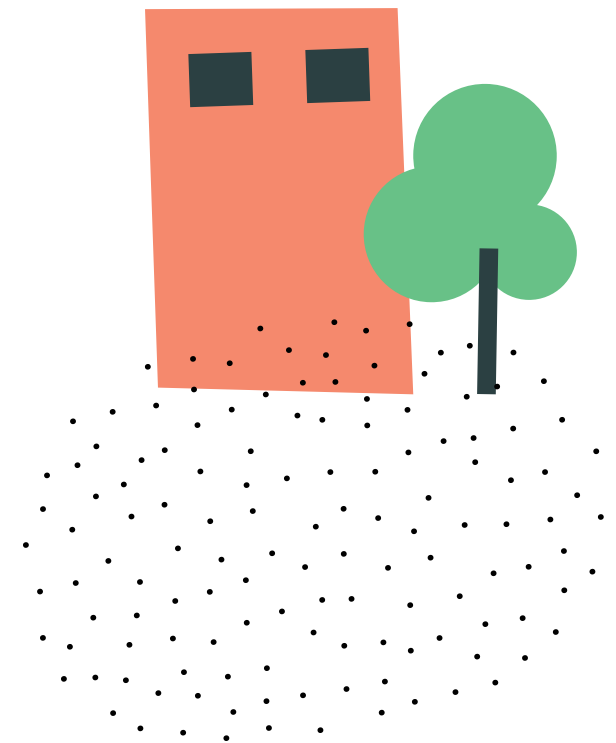
Asukasyhdistys voi näyttää esimerkkiä alueen siisteyden ylläpitämisessä ja ympäristöstä huolehtimisessa. Miten olisi keväiset ympäristötalkoot, johon houkutellaan osallistumaan esimerkiksi pienten tarjoilujen avulla? Tai voisiko siivouspäivään kehittää pelin, johon osallistuva ansaitsee pisteitä kerättyjen roskien mukaan? Yhteisöllinen tapahtuma opettaa myös lapset pitämään huolta ympäristöstä pienestä pitäen. Kaupungilta tai kunnalta voi kysellä, millaisia kädenojennuksia on tarjolla ahkerille talkoolaisille: jätesarjot, roskapihtejä tai jopa ympäristökasvattajan vierailu?

Kunnioitetaan kotiseutua

Positiivisuudessa on voimaa. Millä tavalla asuinalueestanne puhutaan? Asenteet siirtyvät puheiden välityksellä jopa sukupolvelta toiselle sekä hyvässä että pahassa. Onneksi myönteisiä mielikuvia on helppo vahvistaa nostamalla esiin kotiseudun parhaita puolia. Voisiko asukasyhdistys järjestää kotiseutuylpeyttä vaalivan selfie-paikan joko tapahtumien yhteyteen tai luvan kanssa pidempiaikaiseen käyttöön alueen paraatipaikalle? Joka asuinalueella on varmasti myös omat harmituksensa, mutta nekin voi nähdä mahdollisuutena taklata yhdessä myönteisen kautta.

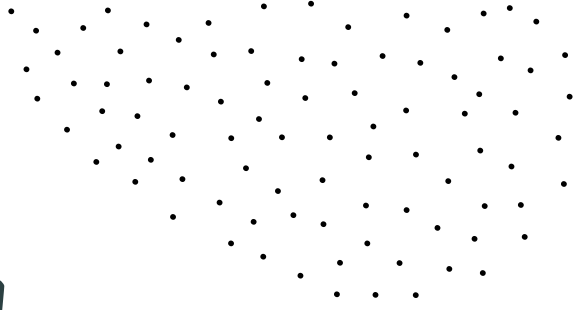
Kaikki pulmat eivät tietenkään ole asukasyhdistyksen ratkottavissa, mutta ne, joihin voidaan vaikuttaa, otetaan asialistalle. Jo haasteiden tunnistaminen on askel eteenpäin. Asukasyhdistys voi välittää asukkailta nousseet haastavammat huolet eteenpäin oikeille tahoille ja pienempien harmitusten omatoimisessa ratkaisemisessa on lupa päästää luovuus valloilleen. Painiiko naapuriyhdistykset samojen haasteiden parissa? Onko ajatusten

vaihtoon jo olemassa olevia puitteita tai voisiko sellaisen perustaa esimerkiksi sosiaaliseen mediaan? Omien hyvien ideoiden jakaminen ja toisilta yhdistyksiltä lainaaminen on kierrättämistä parhaimmillaan.

Tapahtumajoukko

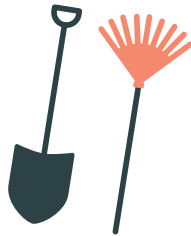

Vappurieha

Lapsille naamiaiset, tarjolle munkkeja ja simaa. Sallisiko sää jo picnicin vieton? Bingoideaa voi hyödyntää tapahtumassa kevään merkkien bongauksessa.

Ympäristötalkoot

Pidetään yhdessä huolta ympäristön siisteydestä roskia keräten. Tarjotaan osallistujille pientä purtavaa tai grillimakkaraa. Roskien keräämisestä voi muodostaa pelin, jossa jokainen roskapussillinen kerryttää pistesaldoa. Kaupungilta voi kysellä jätesäkkejä ja lainaroskapihtejä, sekä roskien kuljetuksen pois alueelta.

Ravintolapäivä

Perustetaan pop up -ravintolapisteitä pitkin asuinalueita. Kuka hoitaa alkupalat, missä nautitaan pääruoka ja keneltä saa jälkkärit?

Iltakirppis

Keräännytään aukiolle myymään komeroitten aarteet seuraavien käyttäjien iloksi. Myymättömät tuotteet voi halutessaan lahjoittaa hyväntekeväisyyteen.

Kevät & Kesä

Koko perheen syystapahtuma

Ohjelmassa voi olla esim. esiintyjä, toimintarata, arpajaiset, kisailuja, lajiturnaus naapuriyhdistyksen kanssa tai lapset vs. aikuiset, työnäytöksiä tai esimerkiksi nikkarointi-/askartelupiste.

Erilaiset retket

Valitaan retkikohteet asukkaiden toiveiden mukaisesti. Nauttivatko kulttuurinälkäiset teatterimatkasta, luonnonystävät patikointireissusta tai lapsiperheet teemapuistosta?

Halloween

Mysteerejä ratkottavaksi, jännittäviä toimintapisteitä, ällöttäviä herkkuja. Näistä syntyy Halloween-tapahtuma.

Valokarnevaali

Torjutaan pimeyttä yhteisöllisesti saatavilla olevin keinoin. Löytyykö varastoista lyhtyjä, kausivaloja tai jopa valonheittäjiä?

Syksy & Talvi

Joulubingo

Piilotetaan bingon aiheet lähiympäristöön joko kaikki kerralla tai yksi kuva päivässä joulukuun ajan. Asukkaat voivat etsiä kuvia vihjeiden perusteella tai sovitulta alueelta.

Yhteisöllinen joulukalenteri

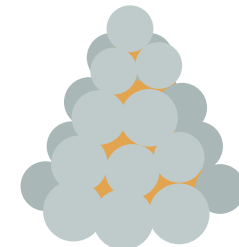
Asukkaat järjestävät alueelle 24 luukkua, jotka voivat olla sisällöltään esimerkiksi tekemistä, katseltavaa tai kuunneltavaa.

Luistelutapahtuma tai laskiaisrieha

Paikalle voi järjestää myyntikojun kaakaota ja muuta tarjottavaa varten.

Jäälinnan rakentaminen

Kutsutaan asukkaat kasaamaan itse jäädytetyt jäätilet upeaksi linnaksi sovittuun paikkaan.

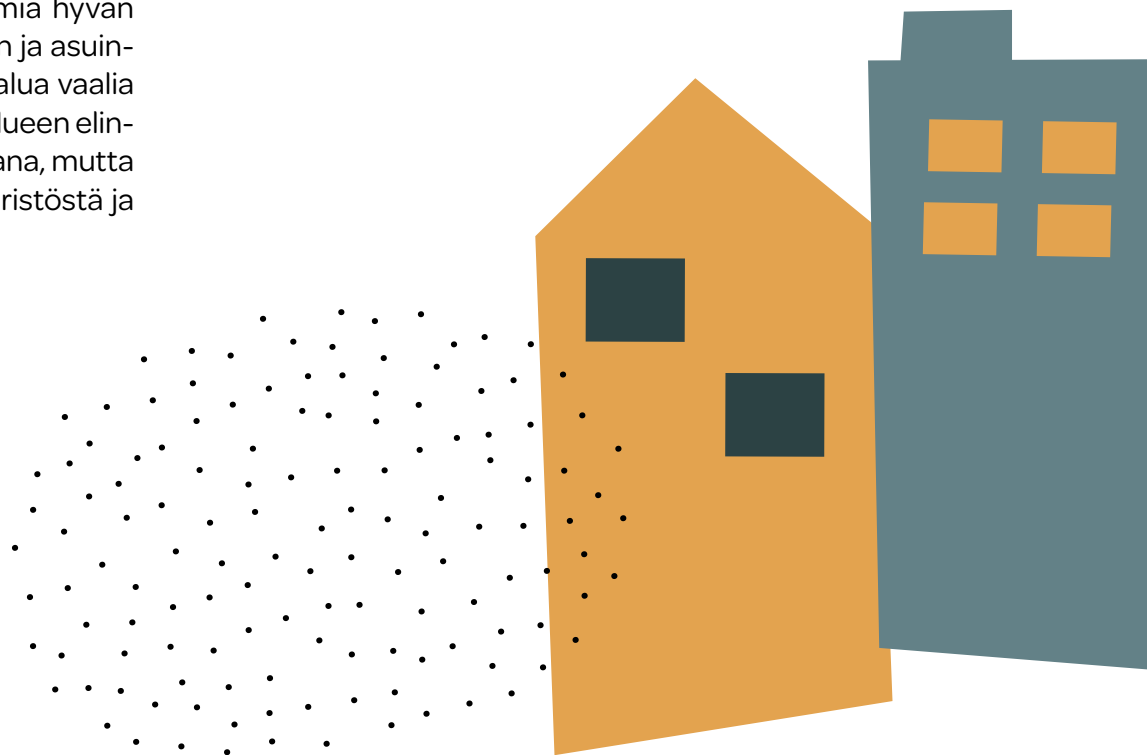

Loppusanat

Kiitos teille, asukasyhdistysten aktiivit!

Asukasyhdistystoiminnassa voi aistia vanhojen hyvien aikojen kaiun, tehdä hyvää tiiviisti tässä ajassa ja samalla luoda pohjaa seuraavien sukupolvien ja alueen hyvinvoinnille. Te luotte aineettomia hyvän elämän kokemuksia, jotka muodostavat siteen asukkaiden ja asuinalueen välille. Tämä side vahvistaa kotiseutuylpeyttä ja halua vaalia ympärillä olevaa. Teidän panoksenne on vaikuttava tekijä alueen elinkaareissa. Maailma muuttuu ja asukasyhdistykset sen mukana, mutta perimmäinen ajatus taustalla säilyy: huolenpito kotiympäristöstä ja sen asukkaista.

Tehdään yhdessä asukasyhdistysten uusi tuleminen!

Omat muistiinpanot
